

EEN PAAR ZELDZAME PADDESTOELEN.

Herfst in 't bos! Woeste stormvlagen schudden de kruinen der bomen. Het kille water glist van stammen en stompen, glimt op de bladeren en vruchten als waren deze pas gevernist!

De bosbodem riekt vunzig, duf. Nattigheid sjeipt overal, waar je de voeten in mos of gras neerzet.

Rode en blauwe bramen hangen over den wegrand.

Kamperfoelie-bessen hangen tussen 't hakhout.

Op 't mos trosjes van paars met zwart gesprenkelde bessen van Dalkruid.

't Loof van Engelwortel verbleekt tot geel.

Als rode klaprozen zonder stengel, staan daar de Russula's geplant op 't groene mos.

Op 't pad en de dennenaalden staan bruine Lactaria's, die bij 't breken of kneuzen overvloedig melksap leveren.

In 't donker-lichten hier en daar de helderwitte Phallus, de Amanita bulbosa of Limacium eburneum.

Reuzenbekers van Lactaria piperata of kleinere van Hygrophorus ficoides vangen het regenwater op en bieden het de woudgeesten aan.

Met ons tweeën bewandelen wij deze vreemde wereld. Ik wilde de plek weerzien waar verleden jaar een Boletus zijn grote vlakke hoed op korten steel verhief. Toen onthield hij ons zijn naam. Opzenden naar de hoofdstad had al even ongunstig resultaat.

Nogmaals wilde ik het zelf proberen.



Boletus cavipes

En gelukkig, dicht bij dezelfde plek in het natte gras lagen de bruin behaarde hoeden uitgespreid, als hadden zij volstrekt geen steel; van boven honiggeel met zwart bruine vezeltjes, van onderen vele groenachtige poriën, die weer in kleinere verdeeld waren. De korte steel beneden opgezwollen, hol; boven een soort van ringvormige verdikking, rood

aangelopen. Het hoedvlies was opvallend dun en de poriën kort.

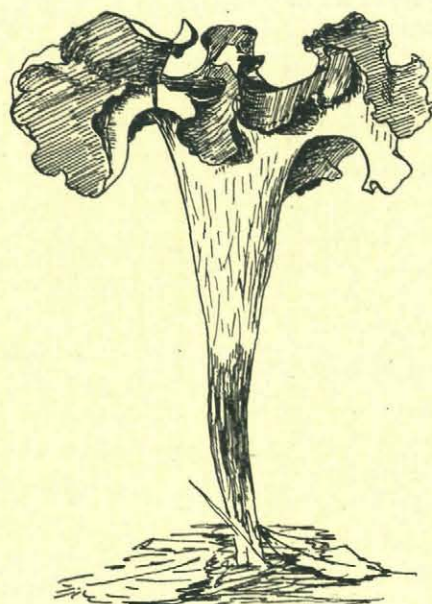
Wij namen een paar in onze bussen mee om tuis de naam in een 3-tal boeken op te zoeken.

't Werd al donkerder. Wij volgden een kronkelend pad door dennen, waar Russula's en Lactaria's om den voorrang streden. Zij konden ons niet bekoren, daar wij te vaak vergeefs beproefd hadden, ze in hun geslachtsregisters op te sporen.

Over heuveltjes kwamen wij tans in lager gedeelte waar eiken een weligen ondergroei toelieten. Daar is meer verscheidenheid van soorten.

Er stonden doorzichtige witte gerimpelde parasolletjes van nog geen stuivertje groot. Ook had je ze in 't geel (*Omphalia fragilis*?) en in bruinfluweel *Hydnums*, wit gerand.

Wij waren bij het beekje, dat zich slingert door 't bos. Varenkruiden wuiven koelte aan de murmelende golfjes. 't Blauwe Glidkruid spiegelt zich bij paren in den „zilveren spiegel“.

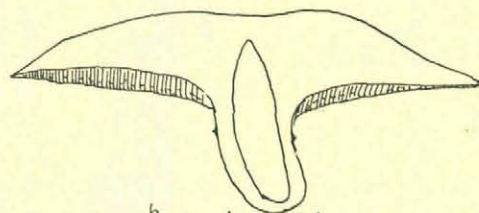


Craterellus cornucopioides L.

't Wordt donker! Diep in de nissen van 't droomstille woud rijzen de schimmen van den nacht. Wat door de toppen der bomen zucht, is als een zachte adem, een zucht van een vermoeid hart.

Aan den voet van een ouden eik rijzen trompetten uit den grond met rouwfloers omhangen.

Worden zij omhooggeheven door geesten, die huizen tussen de tenen van den machtigen reus?



B. cavipes (doorsnee)

De maan breekt door. Bleke plekken, wisselend van vorm, tovert zij op de ruime balzaal.

Fijne krekeltontjes klinken uit de bazuinen en doden, die rusten in rottend blad onder mos en varengroen, worden ten leven gewekt.

In nevelig waas komen de elven in vlugge pas zich reien ten dans.

En wiegelend en neigend
kerend en wendend
zwenkend en draaiend
al vlug en vlugger
tot dollen dans
zingen hun stemmen
als lieflike englen
hemelse zangen
vol liefde-verlangen
Tot 't maanlicht verdwijnt.

De droom is voorbij. De bazuinen zijn gebleven. Dertig, veertig staan daar met hun golvenden rand, van binnen donkerzwart, van buiten bruin-loodgrauw, als met een waas bedekt, geplant tussen 't gras. „Toten-Trompete” noemen ze de Duitsers.

Craterellus cornucopioides L heten ze in 't latijn, wat vertaald wordt door: „Hoorn van overvloed Cr.” *Doodsbazuin* zouden wij kort kunnen zeggen.

Nog „slechts een enkele maal bij Leiden aangetroffen” heet het in Destreé:

Een mooie vondst dus.

Nog zeldzamer was de *Boletus*.

Destreé bracht ons niet verder dan aan 't begin. *B. Strobilaceus* moest het zijn en 't kon niet. De franse Flora bracht ons direkt tot *Boletus cavipes*. Toen in Michael gezien. Deel III No. 46, bevat de tekening en beschrijving van *Boletopsis cavipes* P. Henn. Deze moet het zijn. De uitvoerige beschrijving klopt prachtig. Der uitgebreite Hut ist in der Mitte etwas gebuckelt, flockig schuppig und schmutzigbraun. Der Rand des Hutes trägt beiden jugendlichen Exemplaren die Reste des flockigen wolligen, weissen Schleiers, ist anfangs, eingerollt, später scharf und wellig verbogen. Das Fleisch is gelb. Die ziemlich $\frac{3}{4}$ c.M. langen Röhren haben sehr weite Mündungen, sind in der Tiefe durch Querscheide wände getrennt und sehen schmutzig-gelblich, später olivengelbaus. Der stiel is schmutzig-braun, wird 4—8 c.M. hoch, trägt dicht unter dem Hute einen wulstigen Ring und ist innen hohl.

Er kommt in Gebüsch und Nadelholz-waldungen vor.

Leider ist er ziemlich selten. Vom verfasser wurde er bei Rothenkirchen im Voigtland in grosser Menge gefunden.

Voor ons land des te grotere merkwaardigheid, ook in de franse flora staat, dat hij in de bergstreken groeit.

Uit onze bus konden wij verder nog determineeren: *Hyporhodium cervinus*, *Lactaria subdulcis* en *L. victus*.

De tekeningen zijn door mijn tochtgenoot, H. Witteveen van Hengelo, vervaardigd.

Denekamp, 3 Sept. '08.

J. B. BERNINK.



REIGERS EN AALSCHOLVERS.

Een jaar of tien geleden heb ik in dit Tijdschrift verteld, hoe ik met een paar Texelsche jongens en eenige Engelsche gasten meegedaan heb aan het verdrijven van vestiging van reigers en aalscholvers uit een eendenkooi — op verzoek van den kooiman. Ik geloof niet, dat ik het nu nog eens weer zou willen doen en als er zich plotseling een kolonie ging vestigen in de eendenkooi van het Naardermeer, dan zou ik er stellig voor zijn, om dat eens een paar jaren aan te zien en dan meteen eens grondig te onderzoeken, in hoever hun tegenwoordigheid daar en elders schaden zou.

De afdeeling Zoetwatervisscherij van de Heide-maatschappij heeft een voorstel aanhangig gemaakt om rijkssubsidie te vragen voor het uitkeeren van premies op het doden van reigers en aalscholvers. Nu weet ik niet, hoe het mijn lezers gaat, maar ik zelf heb sedert Filips II een hekel aan het stellen van een premie op iemands hoofd, hetzij van mensch of dier. Bovendien is het niet practisch, om vergunningen voor het doden van schadelijk gedierte uit te geven bij de vleet, daar kon ander dan schadelijk gedierte wel eens last van krijgen.

Wanneer eenmaal behoorlijk is uitgemaakt dat de een of andere diersoort ergens schadelijk optreedt, dan behoort eerst onderzocht te worden of men die schade kan voorkomen zonder de dieren geweld aan te doen. Blijkt dat onmogelijk, dan moet zoo snel en beslist mogelijk worden gehandeld, zonder rechtbaarheid, door weinig personen en in opdracht van de Regeering zelve, want niemand anders heeft daar het recht toe.

We moeten dus beginnen met gegevens te verzamelen omtrent het voorkomen van reigers en aanscholvers. Eenigen tijd geleden heb ik reeds opgaven aangaande de reigers gevraagd en enkele lezers zijn zoo vriendelijk geweest, mij die te verschaffen. Ook heeft een oproep in de Nieuwe Rotterdamsche Courant mij meerdere berichten bezorgd en daarop steunend heb ik het hierbij gevoegd kaartje samengesteld.

Een enkele blik er op is voldoende, om te beseffen, dat de gegevens nog verre van volledig zijn en wij drukken het kaartje dan ook alleen af, om de leemten in 't oog te doen vallen en in de hoop dat wij door meerdere samenwerking in staat gesteld zullen worden, werkelijk eens een nauwkeurig beeld te krijgen van de talrijkheid en de ligging der reiger- en aalscholverkolonies in ons land.

Is dat eenmaal in orde, dan beginnen wij aan het vraagstuk van nut of schade en daarbij doet zich dan de hoogst moeilijke vraag voor, met hoeveel de schade het nut overtreft of omgekeerd. We gaan een diersoort niet bestrijden, als zij schade